

Oddlužení I.

Oddlužení je jedno z řešení situace dlužníka, který má více věřitelů a své dluhy nedokáže splatit. Pokud určeným způsobem splatí alespoň část dluhů a dodrží stanovené povinnosti, soud ho zbaví zbývajících dluhů.

V tomto letáku se dozvíte, jak **má dlužník od 1. června 2019 žádat** o oddlužení, kdy soud oddlužení povolí, jaké jsou způsoby oddlužení a co je třeba splnit pro osvobození od zbývajících dluhů.

Pokud Vám soud povolil oddlužení před tímto datem, nahlédněte do letáku [Oddlužení II.](#)

Letáky ombudsmana najdete na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací.](#)

Slovníček nejčastěji používaných pojmů

Dlužník (fyzická osoba) je v **úpadku**, má-li více věřitelů a není schopen plnit své dluhy.

Věřitel – osoba, vůči které má dlužník dluh (závazek po lhůtě splatnosti).

Nezajištěný věřitel – věřitel, jehož pohledávka není zajištěna, např. zástavním právem.

Zajištěný věřitel – věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem dlužníka spadajícím do majetkové podstaty.

Majetková podstata – majetek dlužníka sloužící k upokojení věřitelů.

Pohledávka – právo věřitele požadovat po dlužníkovi uhradit dluh.

Insolvenční rejstřík – veřejně přístupný informační systém veřejné správy, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti. Obsahuje seznam insolvenčních správců, dlužníků a insolvenční spisy. Dlužník v něm najde informace o průběhu oddlužení a soud v něm zveřejňuje většinu dokumentů. Je dostupný na stránkách www.justice.cz; [Insolvenční rejstřík.](#)

Příslušný insolvenční soud – krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud dlužníka.

Insolvenční správce – osoba provázející dlužníka oddlužením; sepisuje majetek, přezkoumává pohledávky, uspokojuje věřitele a vykonává další činnosti s tím spojené.

Podmínky, které musí dlužník splnit pro povolení oddlužení soudem

- poctivý záměr
- schopnost splácet měsíčně odměnu a hotové výdaje insolvenčního správce (částku 1 089 Kč, je-li plátcem DPH) a zároveň minimálně stejnou částku ostatním věřitelům; celkem tedy minimálně 2 178 Kč měsíčně
- odpovědný přístup k plnění povinností

 Oddlužení soud nepovolí, pokud v posledních 10 letech před podáním návrhu přiznal dlužníkovi osvobození od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení či v situaci, kdy soud dlužníkovi v posledních 5 letech před podáním návrhu zamítl návrh na povolení oddlužení, neboť jím sledoval nepoctivý záměr.

Jak podat návrh na povolení oddlužení?

Návrh na povolení oddlužení s uvedením konkrétního řešení úpadku, podejte na formuláři Ministerstva spravedlnosti. Najdete ho na stránkách www.justice.cz v sekci E-slужby a infoservis, rejstříky [Formuláře](#).

Nemáte-li vysokoškolské vzdělání, požádejte o sepsání návrhu insolvenčního správce, advokáta, notáře, soudního exekutora nebo osobu s akreditací Ministerstva spravedlnosti. Seznam akreditovaných subjektů najdete na stránkách www.justice.cz v sekci justiční profese – insolvence [Seznam akreditovaných osob](#).

Soudní exekutor nemůže návrh sepsat a podat za dlužníka, proti kterému vede exekuční řízení.

Akreditovaný subjekt návrh sestaví bezplatně; ostatní osoby mají nárok na odměnu 4 840 Kč. **Odměnu ale nehradíte – bude uspokojena v oddlužení.**

Postup po podání návrhu soudu

- 1. Podáním návrhu je oddlužení zahájeno. Soud rozhodne**, zda je dlužník v úpadku, ustanoví insolvenčního správce, vyzve věřitele k přihlášení pohledávek a uloží dlužníkovi sestavit a odevzdat správci seznam svého majetku.
- 2. Přezkum pohledávek dlužníka** – správce provede soupis majetku, k přihlášeným pohledávkám zajistí stanovisko dlužníka při osobním jednání a ověří jejich oprávněnost. Správce vypracuje zprávu o přezkumu a **předloží** ji společně se zprávou pro oddlužení s návrhem na způsob řešení oddlužení **soudu**.
- 3. Soud přezkoumá podklady; splní-li dlužník všechny podmínky, oddlužení schválí.**

V rozhodnutí, jímž soud schválí oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty, mj. označí majetek náležící do majetkové podstaty a dlužníkovi uloží vydat jej v tomto rozsahu správci ke zpeněžení.

Oddlužení lze provést dvěma způsoby

Plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty znamená

až 5 let srážek z příjmů jako při exekuci pro přednostní pohledávky (více v letáku [Srážky ze mzdy](#)),

a současně prodej majetku dlužníka.

Zpeněžení majetkové podstaty znamená

prodej veškerého movitého i nemovitého **majetku** dlužníka,

ani **obydlí** dlužníka **není chráněno.**

Nepostihuje se majetek, který dlužník nabyl po schválení oddlužení.

Při oddlužení plněním splátkového kalendáře **nemusí dojít k prodeji nemovitosti, v níž dlužník bydlí, pokud není zajištěna** (např. zástavním právem) a její cena není dostatečně vysoká.

Pokud je nemovitost zajištěna, může zajištěný věřitel požadovat její zpeněžení.

Neudělá-li to, nemovitost se neprodá, ale zůstává zajištěna i po skončení oddlužení.

Zajištění věřitelé tak mohou i později dosáhnout prodeje (a uspokojení z výtěžku).

O způsobu oddlužení rozhodnou nezajištění věřitelé, jinak soud.

Povinnosti dlužníka po schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře

- vyvíjet maximální snahu vykonávat výdělečnou činnost, nezatajovat žádný z příjmů a vydat správci jiné mimořádné příjmy nad rámec splátkového kalendáře
- oznámit soudu, správci a věřitelskému výboru změnu bydliště či zaměstnání
- nepřijímat nové závazky, které by nemohl v době jejich splatnosti splnit
- **vynaložit veškeré úsilí, které lze po dlužníkovi spravedlivě požadovat k plnému uspokojení věřitelů**

Neplní-li dlužník své povinnosti, event. vyjdou-li najevo okolnosti, na jejichž základě lze předpokládat, že oddlužením sledoval nepoctivý záměr, může soud **schválené oddlužení zrušit a rozhodnout o způsobu řešení úpadku konkursem!** Tehdy by se prodal veškerý majetek dlužníka a dlužníkovi by nezanikly neuhrazené dluhy.

Soud po zrušení oddlužení nerozhodne o řešení úpadku konkursem, pokud zjistí, že majetek dlužníka zcela nepostačuje pro uspokojení věřitelů.

Jak dlužník dosáhne osvobození od placení dosud neuhrazených dluhů

Plní řádně a včas své povinnosti a splní podmínky stanovené soudem pro oddlužení, tj.

- uhradí 100 % pohledávek nezajištěným věřitelům, nebo
- během 3 let zaplatí nejméně 60 % pohledávek vůči nezajištěným věřitelům, nebo
- během 5 let vynaloží veškeré úsilí, které po něm bylo možné spravedlivě požadovat, aby zaplatil pohledávky věřitelů

Starobní, invalidní důchodci (II. a III. stupně) a osoby, jimž dluhy vznikly alespoň ze dvou třetin jejich výše před dosažením 18 let jejich věku, splní oddlužení, pokud během 3 let vynaloží veškeré úsilí, které bylo možné spravedlivě požadovat, aby zaplatili své dluhy, a soud oddlužení nezruší po dobu 3 let od jeho schválení.

Splní-li dlužník vše řádně, soud rozhodne o splnění oddlužení a zároveň osvobodí dlužníka od placení dosud neuhrazených dluhů.

Osvobození se nevztahuje na pohledávky zajištěných věřitelů, kteří v průběhu oddlužení nepožádali o zpeněžení majetku, peněžité tresty, jiné majetkové sankce uložené dlužníkovi v trestním řízení pro úmyslný trestný čin, pohledávky na náhradu škody způsobené úmyslným porušením právní povinnosti či výživné.

Soud může osvobození odejmout, zjistí-li do 3 let od jeho pravomocného přiznání, že ke schválení oddlužení nebo k přiznání osvobození došlo na základě podvodného jednání dlužníka anebo že dlužník poskytl zvláštní výhody některým věřitelům.

Osvobození také zaniká, byl-li dlužník do 3 let od právní moci rozhodnutí o něm pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin, kterým podstatně ovlivnil schválení nebo provedení oddlužení anebo přiznání osvobození, případně kterým jinak poškodil věřitele.

Problémy, s nimiž se můžete v průběhu oddlužení setkat, a jak je řešit

Provádění exekuce po podání návrhu na oddlužení

Po podání návrhu na oddlužení lze exekuci na majetek patřící do majetkové podstaty nařídit či zahájit, **nelze ji provést**. Exekutor může požádat insolvenční soud o realizaci exekučního prodeje nemovitosti v dražbě jen z důvodů hodných zvláštního zřetele.

Pokud exekutor exekuci přesto provádí, upozorněte ho na podání návrhu na oddlužení.

Pokračuje-li v provádění exekuce, upozorněte na jeho postup dohledové orgány, např. odbor dohledu a kárné agendy Ministerstva spravedlnosti. Více k tomu najdete v letáku [Exekuce](#).

Nebudete-li souhlasit se způsobem vyřízení stížnosti, **napište ombudsmanovi**.

Ombudsman může prověřit postup ministerstva, nikoli přímo postup exekutora.

Problémy s insolvenčním správcem

Důležitou osobou v celém procesu je insolvenční správce, s nímž je vhodné úzce spolupracovat. Správce při výkonu funkce postupuje s odbornou péčí a plní své povinnosti.

Pokud jste přesvědčeni, že správce neplní povinnosti řádně, upozorněte na to věřitelský výbor (je-li ustanoven) či insolvenční soud. Zjistí-li soud, že správce porušil své povinnosti, může jej na návrh věřitelského výboru, dlužníka či bez návrhu zprostit funkce.

V omezené míře dohled nad činností správce provádí Ministerstvo spravedlnosti, na které se můžete také obrátit. Více k tomu najdete na jeho stránkách www.justice.cz v sekci ministerstvo/dohled/[Insolvence](#).

Nebudete-li souhlasit se způsobem vyřízení stížnosti, **napište ombudsmanovi**.

Ombudsman může prověřit postup ministerstva, nikoli přímo insolvenčního správce.

Problémy ručitelů a spoludlužníků

Jste-li ručitelem/spoludlužníkem zavázaným společně s dlužníkem, kterému soud povolil oddlužení, může věřitel (je-li nařízena exekuce, tak exekutor) dluh požadovat po Vás.

Přihláškou pohledávky věřitele do oddlužení není dotčeno jeho právo domáhat se uspokojení pohledávky po ručiteli/spoludlužníkovi, neboť mu odpovídá společně a nerozdílně s dlužníkem.

Stane-li se tak, můžete svůj nárok přihlásit do oddlužení, uplatníte-li pohledávku jako podmíněnou a neuplatní-li ji samotný věřitel.

Pokud věřitel pohledávku uplatní a Vy v průběhu oddlužení plníte za dlužníka, vstoupíte jako věřitel do řízení v rozsahu, ve kterém jste za dlužníka plnil; v takovém případě podejte k insolvenčnímu soudu návrh na vstoupení do řízení. O vhodném postupu se poradte s advokátem – bližší informace najdete v letáku [Právní pomoc](#).

Na ručitele/spoludlužníky se nevztahuje osvobození přiznané dlužníku – zůstáváte povinni uhradit dluhy dlužníka jeho věřitelům.